

व्यास नगरपालिकाको २५ औं तथा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र पछिको नवौं
नगरपरिषद्को बैठकबाट पारित आर्थिक वर्ष २०७३।७४ को नीति, कार्यक्रम र बजेट
सार्वजनीकीकरण समारोह

आदरणीय प्रमुख अतिथि, सांसद एवं नेपाली कांग्रेसका जिल्ला सभापति माननीय ध्रुव वाग्लेज्यू,
विशिष्ट अतिथि सांसद माननीय सदस्यज्यूहरू,
पूर्व मन्त्री/राज्यमन्त्री/ विभिन्न पार्टीका केन्द्रीय सदस्यहरू,
श्रीमान् प्रमुख जिल्ला अधिकारीज्यू,
श्रीमान् स्थानीय विकास अधिकारीज्यू,
विभिन्न राजनैतिक दलका जिल्ला प्रमुखज्यूहरू,
सुरक्षा निकायका प्रमुखज्यूहरू,
पूर्व नगर प्रमुखज्यू,
नगरस्तरीय सर्वदलीय संयन्त्रका सदस्यज्यूहरू,
जिल्लास्थित सम्पूर्ण कार्यालयका प्रमुखज्यूहरू,
पूर्व निर्वाचित जनप्रतिनिधिज्यूहरू,
तनहुं उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्षज्यू,
नगर विकास समिति एवं दमौली खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता संस्थाका अध्यक्षज्यू,
नगर महिला समन्वय समितिका उपाध्यक्षज्यू
नगरस्तरीय विभिन्न समितिका संयोजक एवं सदस्यज्यूहरू,
विभिन्न वडाबाट प्रतिनिधित्व गर्नुहुने राजनैतिक दलका प्रतिनिधिज्यूहरू,
टोल विकास संस्था नगर समन्वय समितिका संयोजकज्यू लगायत टोल विकास संस्थाका पदाधिकारीज्यूहरू,
विभिन्न संघसंस्थाका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरू
आमन्त्रित अतिथिज्यूहरू,
पत्रकार मित्रहरू,
कर्मचारी साथीहरू,

व्यास नगरपालिकाको २५ औं तथा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र पश्चात् हुन गइरहेको नवौं नगरपरिषद्मा
आर्थिक वर्ष ०७३।७४ को नगर विकास नीति, योजना, कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत गर्न पाउंदा म अत्यन्त हर्षित
भएको छु । यस अवसरमा सर्वप्रथम राष्ट्र र जनताको लागि प्राण त्याग गर्नुहुने ज्ञात अज्ञात वीर सहिदहरूप्रति
भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै यस गरिमामय समारोहमा उपस्थित आदरणीय प्रमुख अतिथिज्यू, विशिष्ट अतिथिज्यूहरू
लगायत सम्पूर्ण अतिथिज्यूहरूलाई हार्दिक स्वागत गर्न चाहन्छु ।

सेती र मादी नदीको पवित्र संगम तटमा अवस्थित महर्षि वेदव्यासको जन्मभूमी र पराशर ऋषिको तपोभूमी
तथा कर्म क्षेत्र रहेको यस व्यास नगरपालिकाको नवौं नगरपरिषद्मा वार्षिक नगर विकास योजनाको नीति, कार्यक्रम
तथा बजेट प्रस्तुत गरिरहंदा यस नगरपालिकाले आफ्नो स्थापना कालको २४ औं बसन्त पार गरिसकेको व्यहोरा
समेत जानकारी गराउन चाहन्छु ।

गत विगतका नगरपरिषद् जस्तै यस पटकको नगरपरिषद्बाट नीति, कार्यक्रम तथा बजेट पारित गर्दा
विभिन्न किसिमका समस्याहरू रहिनै रहे । लामो समयदेखि स्थानीय निकायको निर्वाचन हुन सकिरहेको छैन । जसले
गर्दा निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूको अभाव यस पटक पनि खड्किएको सबैमा विदितै छ । नगरपालिकामा निर्वाचित
प्रतिनिधिहरू नभएतापनि वडाहरूलाई प्रदान गरिने बजेट सिलिङ्ग तथा मार्गदर्शन तयारी गर्ने समयदेखि सबै वडाहरूको
वडा भेला, अन्य समय समयको बैठक र छलफलमा नगरस्तरीय सर्वदलीय संयन्त्रका प्रतिनिधिहरूको उपस्थितिले
निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूको अभाव महशुस हुन पाएको छैन । सिमित स्रोत र साधन रहेको यस नगरपालिका भित्र
भौतिक पूर्वाधारको आवश्यकताहरू अत्यधिक रहेको हुनाले विभिन्न वडाहरूबाट समावेशी र सहभागितामूलक ढंगले
छनौट भै आएका योजना तथा कार्यक्रमहरूमा बजेट विनियोजन गर्न सकिएको छ ।

आदरणीय दाजुभाइ दिदीबहिनीहरू,

अब म चालु आर्थिक वर्ष ०७२।७३ मा कार्यालयले सम्पादन गर्ने महत्वपूर्ण कार्यक्रमहरू संक्षेपमा राख्न चाहन्छु ।

- नगरमा सार्वजनिक यातायातलाई व्यवस्थित गर्नको लागि व्यास १ करंकाठमा रहेको निर्माणाधीन बसपार्कमा
अत्यावश्यक भौतिक पूर्वाधार निर्माण गरी अस्थायी रूपमा सवारी साधनहरूको पार्किङको थालनी गरिनेछ ।

- नगरस्तरीय तथा वडास्तरीय विपद व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरूलाई विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी थप तालिम प्रदान गरी चालु आर्थिक वर्षभित्रै नगरको विपद व्यवस्थापन गुरु योजना तयार गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ ।
- हालसम्म फोहरमैला व्यवस्थापन गर्दै आएको अस्थायी र अनियन्त्रित ल्याण्डफिल साइटलाई व्यवस्थित गर्दै नयां प्रस्तावित स्थानिदरी ल्याण्डफिल साइटको वातावरण प्रभाव मूल्यांकन (EIA) गर्ने कार्यमा सहयोग गरिदिनुहुनका लागि फोहरमैला व्यवस्थापन प्राविधिक सहयोग केन्द्रलाई अनुरोध गरिएको छ ।
- भूकम्प प्रतिरोधी घर निर्माण गर्नको लागि त्यसमा संलग्न इन्जिनियर, सबइन्जिनियर, निर्माण व्यवस्थापक र निर्माणकर्मीहरूलाई तालिम प्रदान गरी तालिम प्राप्त निर्माणकर्मीहरूलाई सूचिकृत गरी प्रमाणपत्र वितरण गर्दै आइरहेको छ ।
- नगरपालिकाबाट भतेरीको सार्वजनिक जग्गा संरक्षण लगायतका अन्य कार्यहरूको आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाइएको छ ।
- नगरपालिकाले सम्पादन गरेको पूर्वाधार विकास र आर्थिक तथा सामाजिक जिम्मेवारीलाई पारदर्शी गराउन वार्षिक प्रगति समीक्षा, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण गर्नुको साथै नगरपालिकाको प्रगति तथा अन्य गतिविधिहरू विभिन्न पत्रपत्रिकाहरू माफत नियमित प्रकाशन गरिएको छ ।
- न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मापन (MCPM) को आ.व.०७१।७२ को नतिजामा ५८ नगरपालिका मध्ये व्यास नगरपालिकाले ७४ अंक प्राप्त गरी सोही स्थानमा रही १५ प्रतिशत थप अनुदान प्राप्त गरेको छ । संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयका विज्ञहरू माफत चालु आ.व.०७२।७३ मा मूल्यांकन भैसकेको र उक्त मूल्यांकनमा पनि यस नगरपालिका अग्रस्थानमा आउने अपेक्षा गरिएको छ ।
- साना शहरी खानेपानी कार्यक्रम अन्तर्गत निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको दमौली खानेपानी योजनाको निर्माण कार्य तिब्रतर गतिमा अगाडि बढिरहेको छ । साथै सोही योजना अन्तर्गत रहेको यस नगरपालिका र स्थानीय उपभोक्ताहरूको लागत सहभागिता समेतमा संचालन भएको सरसफाई कार्यक्रम अनुसार करीब ६ किलोमिटर सतहढल निर्माण, स्लज ड्राइड वेल्ड निर्माण, सरसफाई उपकरण खरिद तथा सार्वजनिक शौचालय निर्माण सम्बन्धी कार्यहरू मध्ये सतहढल निर्माण गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ भने अन्य कार्यहरू समेत क्रमशः चालु आर्थिक वर्ष भित्रै संचालन र सम्पन्न गर्न सम्बन्धित निकायमा पहल गरिनेछ ।
- माछा मासु बजारलाई थप व्यवस्थित गर्नका लागि माछा मासु व्यवसायी संग सार्वजनिक निजी साझेदारी गरी मिनी बधस्थल संचालनमा ल्याइएको छ ।
- बालमैत्री नगर घोषणा गर्नका लागि नगरस्तरीय बाल मञ्च गठन गरिसकिएको र उक्त समितिको सहकार्यमा आगामी दिनहरूमा थप बालमैत्रीका सूचकलाई कार्यान्वयनको चरणमा पुर्याइनेछ ।
- २०७२ साल बैशाख १२ गते गएको भूकम्प र त्यस पछिका पराकम्पनहरूका कारणले यस नगरपालिका क्षेत्रमा पर्न गएको असरको अध्ययन अवलोकन गरी पूर्ण र आसिक क्षति भएका विवरण अनुसार कार्ड वितरण गरी नेपाल सरकारबाट तत्कालिन राहत स्वरुप प्राप्त सहयोग रकम प्रदान गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ । साथै थप सहयोगका लागि सम्बन्धित निकायमा पहल गरिएको छ भने भूकम्पको असर पछ्याडि नेपाल सरकारबाट प्राप्त परिवर्तित भवन निर्माण सम्बन्धी मापदण्डका सम्बन्धमा आम जनगुनासो रहेको र विभिन्न सरोवारवाला संघसंस्था एवं वडाहरूबाट स्थानीय स्तरको भौगोलिक समस्या, जग्गाको प्रकृति आदि समेतलाई मध्यनजर गरी प्राप्त हुन आएका राय, सुझाव तथा प्रतिक्रियाहरूलाई विश्लेषण गर्दा यस नगरपालिकाका मुख्य शहरी क्षेत्र र शहरोन्मुख वडाहरूका (विल्टअप एरियामा) परिवर्तित भइआएको मापदण्ड लागू गर्न व्यवहारिक हिसाबले कठिनाई पर्न जाने देखिन आएकोले भूउपयोग नीति अवलम्बन गरी नयां वस्ती विकास हुने क्षेत्रमा मात्र नयां मापदण्ड लागू गर्न उपयुक्त देखिएकोले सम्बन्धित निकायमा सोही व्यहोरा अनुरोध गरी पठाउने साथै यस सम्बन्धमा नेपाल नगरपालिका संघलाई सम्बन्धित निकायमा आवश्यक पहल कदमीका लागि अनुरोध गरिनेछ ।
- नगरपालिकाको नगर प्रोफाइल तयार गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- नगर यातायात गुरु योजना निर्माण कार्य पूर्ण रुपमा सम्पन्न गरिनेछ ।
- चालु आ.व.देखि मेट्रिक ठेगाना प्रणालीमा आधारित वैज्ञानिक घर नम्बरिड कार्यक्रम लागू गर्न थप बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।

माथि उल्लेखित पृष्ठभूमि र चालु आर्थिक वर्षको यस अवधिसम्म भएका कार्यहरूको संक्षिप्त प्रस्तुति पछि अब म आगामी आर्थिक वर्ष ०७३।७४ को नगर विकास योजना तर्जुमाको लागि नगरपालिकाले अवलम्बन गरेका उद्देश्य, नीति, कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत गर्न चाहन्छु । नगरपालिकाबाट उपलब्ध गराइएको मार्गदर्शन र बजेट सिलिङ्को आधारमा वस्तीस्तरबाट शुरु भै योजना तर्जुमाका विभिन्न चरणहरू पुरा गरी योजना छनौटका आधारमा प्राथमिकता तोक्री प्राप्त भएका योजनाहरू नै प्रस्तुत बजेटका प्राथमिकता भित्र परेका छन् । योजनाहरू छनौट गर्दा स्थानीय निकाय स्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०६९ को पूर्ण पालना गरिएको छ ।

आर्थिक वर्ष ०७३।७४ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तयार गर्दा अवलम्बन गरिएका मार्गदर्शनहरू र योजना छनौटका आधारहरू निम्नानुसार रहेका छन्:

- नेपालको संविधान २०७२,
- सहस्राब्दी विकासका लक्ष्यहरू,
- राष्ट्रिय आवधिक योजनाले निर्दिष्ट गरेका नीति, योजना, कार्यक्रम तथा प्राथमिकताहरू,
- पूर्व योजना तर्जुमा गोष्ठीबाट प्राप्त मार्गदर्शन
- स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ र नियमावली २०५६ (संशोधन सहित),
- स्थानीय निकाय श्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०६९,
- आवधिक नगर विकास योजनाले निर्दिष्ट गरेका क्षेत्रगत, नीति, योजना र कार्यक्रम,
- सहभागितात्मक र समावेशी योजना तर्जुमा प्रक्रियाद्वारा प्राथमिकीकरण भई आएका योजना तथा कार्यक्रमहरू,
- आ.व. ०७२।७३ को बजेटले निर्दिष्ट गरेका नीति, योजना र कार्यक्रमहरू,
- संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय र यस नगरपालिका बीच भएको कार्यसम्पादन सम्झौता
- अन्य विभिन्न निकायबाट प्राप्त निर्देशिका, परिपत्र तथा मार्गदर्शन,
- “विविधतायुक्त शहर, समुन्नत एवं समृद्ध व्यास नगर” भन्ने दीर्घकालीन लक्ष्य ।

क) उद्देश्य:

- बालमैत्री, स्थानीय शासनको अनुभूति हुने गरी नीति तथा कार्यक्रम निर्माण र कार्यान्वयन गर्ने,
- नगरका ग्रामिण तथा पछाडि परेका क्षेत्रहरूमा पूर्वाधारहरू पुर्याई आवागमनलाई सरल बनाउने तथा आय आर्जनका सम्भावनाहरूको खोजी गरी आर्थिक तथा सामाजिक उत्थानमा सहयोग पुर्याउने,
- कृषि एवं पर्यटनलाई व्यवसायीकरण गरी आय आर्जनमा बृद्धि गर्ने,
- लक्षित वर्ग विकास कार्यक्रम भित्र पर्ने आदिवासी जनजाति, दलित, ज्येष्ठ नागरिक, मुस्लिम, अपाङ्गता, अल्प संख्यक, बालबालिका तथा महिलाहरूको लागि प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने कार्यक्रम संचालन गरी समावेशी सहभागिता तथा सामाजिक सुरक्षाको सुनिश्चितता प्रदान गर्ने ।
- नीति, योजना तथा कार्यक्रमको तर्जुमा तथा कार्यान्वयनलाई न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मापनसंग आवद्ध गर्ने ।
- भवन निर्माण सहिताको पूर्ण पालना गरी भूकम्प प्रतिरोधी घर निर्माण, जगेडा कोष कार्यक्रमको ग्रामिण क्षेत्रमा विस्तार, कालोपत्रे सडक तथा सतहढल जस्ता भौतिक पूर्वाधारको निर्माणको साथै बालमैत्री स्थानीय शासन संचालन, सूचना, पारदर्शीता र बजार व्यवस्थापन तथा सरसफाई सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरी दीगो भौतिक तथा सामाजिक विकासको प्रतिफल जन समक्ष पुर्याउने

निर्धारित उद्देश्यहरू पुरा गर्न निम्नानुसारका नीति/कार्यक्रम संचालन गरिनेछ:

नीतिहरू

- हालसालै २०७२ बैशाख १२ गते गएको भूकम्पको कारणले नगरपालिका क्षेत्रभित्र भएको क्षतिहरू र सोलाई सम्बोधन गर्नका लागि भैचालो पश्चात पूर्ण क्षति भनी नामांकीत भएका भवनहरूको पुनः निर्माण गर्ने क्रममा न.पा.मा नक्शापास प्रकृत्या बाटनै भैचालो पिडीतले राहत महसुस गरोस् भन्ने अभिप्रायका साथ आगामी आ.व.सम्म दर्ता हुन आउने गाढोवाल प्रविधिका घरहरूको न.पा.मा लाग्ने नक्शापास दस्तुर छुट दिने र पिलरवाला प्रविधिका घरहरूको हकमा नगरपालिकामा लाग्ने राजश्वको ५० प्रतिशत नक्शापास दस्तुर छुट दिने नीति लिइएको छ ।
- ल्याण्डफिल साइटको लागि उपयुक्त देखिएका वडा नं.८ र ५ मा रहेका सामुदायिक वन भित्रको जग्गाको वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन गर्नको लागि सम्बन्धित सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरूबाट सिफारिस भई जिल्ला वन कार्यालय तनहुँबाट इ.आइ.ए. गर्ने कार्यका लागि सहमति प्राप्त हुन आएकाले चालु आर्थिक वर्षभित्रै सो कार्य सम्पन्न गरी अन्य प्रक्रियाहरू अगाडि बढाइने छ ।
- यस नगरपालिकाका ग्रामिण वडाहरूमा वर्षातको समयमा समेत सुविधाजनक किसिमले आवतजावत गर्न र आवश्यक परे दमकल समेत सजिलोसंग जानसक्ने गराउने उद्देश्य अनुरूप आगामी आ.व. मा वडा भित्रको सडकको स्तरोन्नति गर्नका लागि बजेट थप गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको ।
- खुल्ला दिशामुक्त नगरपालिका घोषणा भइसकेको परिप्रेक्ष्यमा यस नगरपालिकालाई अब पूर्ण सरसफाई युक्त नगरपालिका घोषणा गर्ने अभियानलाई अघि बढाइनेछ ।
- सहभागितामूलक ढंगले स्थानीयस्तरकै सहयोगमा घरबाट नै फोहरमैला वर्गीकरण गर्ने, दमौली बजारलाई खुल्ला फोहरमुक्त शहर बनाउने तथा वर्गीकरणबाट छुट्याएको सड्ने फोहरबाट प्राङ्गारिक मल तथा उर्जा उत्पादन गर्ने सम्बन्धी कार्यलाई प्राथमिकतामा राखी अघि बढाइनेछ । यसको लागि वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रसंग समेत सहकार्य गरिनेछ ।

- सांस्कृतिक, ऐतिहासिक, धार्मिक स्थल तथा पर्यटनसंग सम्बन्धित अन्य कार्यक्रमका लागि स्थानीय पर्यटन विकास समितिसंगको सहकार्यमा सम्भाव्यता अध्ययन गरी नगरस्तरीय एकिकृत पर्यटन विकास तथा व्यवस्थापन योजना तयार गरी सो अनुसार कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- विगतमा भै यस वर्षपनि महिला, बालबालिका, आदिवासी जनजाति, दलित, ज्येष्ठ नागरिक, अपांगता, मुस्लिम, अल्पसंख्यक आदिको लागि स्थानीय निकाय कार्यसंचालन कार्यविधिमा उल्लेख भए अनुसारको बजेट सम्बन्धित कार्यक्रममा विनियोजन गरी सम्बन्धित पक्षहरुबाट पहिचान भैआएका आवश्यकताहरुका आधारमा सहभातामूलक ढंगमा कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- भूउपयोग योजना र Land Pooling कार्यक्रम संचालनको लागि तत्काल आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- जनसहभागितामा आधारित योजनाहरुलाई उच्च प्राथमिकता दिइनेछ ।
- कार्यालयको बहुउद्देश्यीय भवन निर्माण कार्यको थालनी गरिनेछ ।
- प्रत्येक वडामा क्रमिक रूपमा वडा कार्यालय निर्माण गरी उक्त वडा कार्यालयहरुबाट नै सेवा प्रवाह गर्ने अभ्यासको थालनी गरिनेछ ।
- आवधिक योजनाद्वारा प्रमुख प्राथमिकतामा निर्दिष्ट कृषि क्षेत्रलाई टेवा पुग्ने किसिमले १ वडा १ उत्पादनको नीति अवलम्बन गरिनेछ । जसका लागि प्रथम चरणमा सुन्तला उत्पादनको प्रबल सम्भावना रहेका यस नगरपालिकाको वडा नं.१२ लाई सुन्तला ग्रामको रूपमा विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- कृषि सहकारीहरुलाई प्रवर्धन गरी कृषि जन्य उत्पादनलाई बढवा दिइनेछ ।
- बसपार्क संचालन, फोहरमैला व्यवस्थापन जस्ता विषयमा सार्वजनिक निजी साभेदारी कार्यक्रम अवलम्बन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- नगरपालिका क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक जग्गा यकिन गरी संरक्षण गरिनेछ ।
- नगरपालिकाद्वारा सम्पादित नियमित तथा विकास निर्माण सम्बन्धी गतिविधिहरुलाई पत्रपत्रिका तथा रेडियो कार्यक्रम मार्फत प्रकाशन तथा प्रशारण गरी सबै नगरवासीहरुलाई सुसूचित गरिनेछ ।
- नगरपालिकालाई पूर्ण खोप तथा साक्षर नगरपालिका घोषणा भइसकेको परिप्रेक्ष्यमा तत्पश्चात्का कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- यस नगरपालिकालाई बालमैत्री नगरपालिका घोषणा गर्नको लागि चालु आर्थिक वर्षदेखिनै आवश्यक तयारी गरिनेछ । जसका लागि आगामी वर्ष बालबालिका लक्षित कार्यक्रममा १५ प्रतिशत बजेटको व्यवस्था गरिएकोछ ।
- वातावरणमैत्री स्थानीय शासन प्रारूप २०७० अनुसार संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयसंग चालु आ.व. कै लागि बजेट माग गरिने छ भने आगामी आ.व.मा थप कार्यक्रम तय गरी बजेट व्यवस्थाको लागि अनुरोध गरी पठाइने छ ।
- नगरपालिकामा गठन भएका वडा नागरिक मञ्च, नागरिक सचेतना केन्द्र र टोल विकास संस्थाहरुलाई वडाको सरसफाई, सामाजिक विकास र विकास निर्माणका अन्य गतिविधिहरुमा समेत परिचालन गरिनेछ ।
- यस वर्ष वडाहरुमा जाने विगतको बजेट सिलिडमा रु.१ लाख थप गरिएको छ ।
- नगरपालिका भित्रका सार्वजनिक महत्वका भवन, पार्क र अन्य भौतिक संरचनाहरुको निर्माणमा अनिवार्यरूपमा अपाङ्गता मैत्री बनाउन आवश्यक प्रकृत्याको थालनी गरिनेछ ।
- नगरको सौन्दर्य र व्यवस्थापनका लागि वर्षायाममा घरबाट सडकमा सिधै निस्कने पानीलाई सम्बन्धित घरधनी एवं टोल विकास संस्थाको सहकार्यमा न्युनिकरण गरिनेछ ।

आदरणीय महानुभावहरु,

अब म. चालु आर्थिक वर्ष २०७२/०७३ को संशोधित आयव्यय विवरण प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

क) आयतर्फ: चालु आर्थिक वर्षमा आन्तरिक श्रोततर्फ रु.४ करोड ४८ हजार, बाह्य श्रोततर्फ रु.११ करोड १४ लाख ८५ हजार र अन्य आयतर्फ रु.२ करोड ७१ लाख ९२ हजार १ सय समेत गरी कुल रु.१७ करोड ८७ लाख २५ हजार १ सय आय हुने गरी संशोधित आय अनुमान कायम गरिएको छ, जसको पूर्व आय अनुमान कुल रु.१२ करोड १४ लाख ९५ हजार रहेको थियो ।

ख) व्ययतर्फ: चालु आर्थिक वर्षमा प्रशासनिक खर्चतर्फ रु.२ करोड ८९ लाख र विकास खर्चतर्फ रु.१४ करोड ९८ लाख २५ हजार १ सय समेत गरी कुल रु.१७ करोड ८७ लाख २५ हजार १ सय व्यय हुने गरी संशोधित व्यय अनुमान कायम गरिएको छ, जसको पूर्व व्यय अनुमान कुल रु.१२ करोड १४ लाख ९५ हजार रहेको थियो ।

आदरणीय महानुभावहरु,

त्यसै गरी अब म. आर्थिक वर्ष २०७३/०७४ का लागि वार्षिक नगर विकास योजना तर्जुमा गर्ने क्रममा अख्तियार गरिएका उद्देश्य तथा नीतिको आधारमा तयार गरिएका योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि निम्न अनुसार आयव्यय अनुमान प्रस्तुत गरेको छु ।

क) आय अनुमान

आर्थिक वर्ष ०७३।७४ को लागि कूल रु.१७ करोड ३८ लाख ३५ हजारको आय हुने अनुमान गरिएको छ । जस मध्ये आन्तरिक स्रोतबाट रु.४ करोड २० लाख ९६ हजार रहेको छ, जुन रकम कुल बजेटको २४.२२ प्रतिशत हुन आउंछ । बाह्य स्रोतबाट सामाजिक सुरक्षा रु.३ करोड, नगरपालिका अनुदान रु.२ करोड २७ लाख ९९ हजार, जगेडा कोष रु.२ करोड ०५ लाख, वातावरण मैत्री रु.१ करोड, एल.जि.सि.डि.पि. रु.१ करोड, नगर विकास कोष ऋण रु.१ करोड, रजिष्ट्रेशन शुल्क रु.६० लाख, स्थानीय विकास शुल्क कोष रु.५९ लाख, सडक बोर्ड नेपाल रु.४५ लाख, स्वास्थ्यचौकी एवं दमौली खानेपानी रु.२२ लाख र जिल्ला विकास समिति रु.१ लाख गरी जम्मा रु.१२ करोड १९ लाख ९९ हजार र अन्य स्रोतबाट रु.९७ लाख ४० हजार गरी कुल जम्मा रु.१३ करोड १७ लाख ३९ हजार रहेको छ, जुन कुल बजेटको ७५.७८ प्रतिशत हुन आउंछ ।

ख) व्यय अनुमान

आर्थिक वर्ष ०७३।७४ को लागि कूल रु.१७ करोड ३८ लाख ३५ हजारको व्यय हुने अनुमान गरिएको छ । जस मध्ये प्रशासनिक खर्च रु.३ करोड ९ लाख ५० हजार विनियोजन गरिएको छ, जुन रकम कुल बजेटको १७.८० प्रतिशत हुन आउंछ । त्यसैगरी विकास खर्च तर्फ रु.१४ करोड २८ लाख ८५ हजार विनियोजन गरिएको छ, जुन रकम कुल बजेटको ८२.२० प्रतिशत हुन आउंछ । उक्त विकास बजेट मध्ये भौतिक पूर्वाधार विकास तर्फ रु.५ करोड ९० लाख २० हजार (४१.३१%), सामाजिक विकास तर्फ रु.४ करोड ६३ लाख ७५ हजार (३२.४६%), संस्थागत विकास तर्फ २ करोड ८० लाख ४० हजार (१९.६२%), वातावरण तथा सरसफाई तर्फ रु.७१ लाख (४.९७%) र आर्थिक विकास तर्फ रु.२३ लाख ५० हजार (१.६४%) विनियोजन गरिएको छ ।

आयव्यय अनुमानको विस्तृत विवरण अनुसूचीमा संलग्न गरी पेश गरेको छु ।

सहभागितामूलक तथा समावेशी ढंगले योजना तर्जुमाका विभिन्न चरणहरू पुरा गरी छनौट भएका सबै योजना तथा कार्यक्रमलाई नगरपरिषद्बाट बजेट विनियोजन गर्न नसकिएकोले त्यस्ता योजनाहरूलाई इलाकास्तरीय योजना तर्जुमा बैठकमार्फत जिल्ला तथा केन्द्रमा पठाउने गरी पारित गरिएको छ । ती योजनाहरू यथासमयमा इलाकास्तरीय योजना तर्जुमा बैठकमार्फत जिल्ला विकास समितिमा पेश गरिने छ ।

अन्त्यमा यस नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष ०७३।७४ को नीति, योजना, कार्यक्रम तथा बजेट तयार गर्ने सन्दर्भमा महत्वपूर्ण सहयोग पुर्याउनु हुने सबै राजनैतिक दलका नगरस्तरीय प्रतिनिधिज्यूहरू, पूर्व जनप्रतिनिधिज्यूहरू, सल्लाहकार समितिका पदाधिकारीज्यूहरू, महिला नगर समन्वय समितिका पदाधिकारीज्यूहरू, वडास्तरीय राजनैतिक दलका प्रतिनिधिज्यूहरू, टोल विकास संस्था नगर समन्वय समितिका पदाधिकारीज्यूहरू, फोहरमैला व्यवस्थापन तथा अनुगमन समितिका पदाधिकारीज्यूहरू, राजश्व परामर्श समितिका पदाधिकारीज्यूहरू, एकिकृत योजना तर्जुमा समितिका पदाधिकारीज्यूहरू, लक्षित समूहका पदाधिकारीज्यूहरू, विभिन्न संघ संस्थाका प्रतिनिधिज्यूहरू, नागरिक समाज, विभिन्न विषयगत कार्यालयका प्रमुखज्यूहरू, वडा नागरिक मञ्च, नागरिक सचेतना केन्द्र, नगरपालिका कार्यालयका कर्मचारीहरू लगायत सम्पूर्ण नगरबासीहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

मिति: २०७२।१।२३

धन्यवाद !
रामचन्द्र पौडेल
प्रमुख एवं कार्यकारी अधिकृत